

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

La colțul străzii, Romi îl aștepta pe Gicoane. Era o după-amiază de duminică, era vară, și căldura topise trotuarul. [...] Orașul era pustiu și, în lumina fierbinte, casele dormeau parcă și ele. „Peste o oră începe meciul”, se gândi Romi și fu cuprins parcă de amețeală... „Va fi un meci la fel ca înainte”, își spuse. Gicoane va apăra, în tricoul lui negru. Gicoane, pe care el îl numise „pantera neagră”. Va fi un meci ca înainte de accidentul lui Gicoane. La fiecare gol salvat de Gicoane, el se va ridica în picioare și va striga: „Bravo, Gicoane!”, iar în sufletul lui se va zbate dureroasă dorința ca atunci când va crește să fie un portar tot așa de bun ca și el.

În sfârșit, îl văzu venind pe Gicoane. Acesta îi făcu semn cu mâna, de departe, și el îi răspuse. [...]

Se apropiau de marginea orașelului, acolo unde o alee cu aluni ducea spre arena de fotbal. [...]

— În care repriză joci? întrebă Romi.

— Nu știu. Aș vrea să joc în prima. Îmi vine greu să mă uit cum stă altul în poartă... Deodată, glasul lui Gicoane deveni foarte prietenos, primi acel timbru special pe care glasul unui bărbat nu-l capătă decât atunci când vorbește cu un prieten drag. Glasul lui Gicoane deveni aproape copilăros, de o puritate caldă, catifelată.

— Știi, mă Romică, eu cât am stat în pat m-am gândit mult. Stăteam cu piciorul ridicat pe perete, mă uitam la el și mă gândeam. Înainte de asta n-aveam încredere în mine. Îmi spuneam: „Ești prea mic pentru un portar. 1 metru și 64 de centimetri, asta nu-i înălțime de portar.” Dar cât am stat în pat m-am tot gândit, și am înțeles că asta nu contează. M-am gândit la francezul acela care-i cu un centimetru mai mic ca mine și-i un portar excelent... Sunt pornit pe fapte mari, așa să știi. Sunt tânăr, am timp să ajung departe. Principalul e că pot să joc din nou, și asta contează.

— Numai să nu fii nervos în poartă, se rugă Romi. Iar că ești mic nu contează. Ai reflexe bune, mă Gicoane, și asta face mai mult decât doi metri înălțime. Și-apoi, gândește-te și tu. E ușor să fii portar bun când ai 1 metru și 80 de centimetri. [...] Dar plonjeu* ca al tău n-are nimeni. Tu ești ca o panteră, Gicoane, spuse Romi, și-și ridică din nou ochii spre el.

În sfârșit, ajunseră la arenă.

— Așteaptă-mă aici, îi spuse Gicoane lui Romi când ajunseră aproape de intrare. Mă întorc după tine. Gicoane dispăru pe poarta mare a arenei și Romi se așeză în iarbă, așteptându-l să se întoarcă. „Da, totul este ca înainte, își spuse, totul este ca acum un an.” Peste câteva minute, Gicoane va veni după el, vor intra, și el va fi tare mândru că-i este prieten... Dar iată că minutele trec și Gicoane nu se mai întoarce. [...]

— Credeam că m-ai uitat.

— Cum era să te uit?

Intrară și, la fel ca înainte, Gicoane îi spuse omului de la ușă cât se poate de grav:

— E cu mine.

Apoi se îndreptară spre tribună.

— Joc în repriza a doua, mă Romică, îi spuse Gicoane când ajunseră aproape de tribună, apoi îl părăsi, se duse pe teren să se îmbrace și, între timp, arbitrul fluieră începerea primei reprize a meciului. [...]

Dar iată că începuse repriza a doua și Romi văzu cu uimire că în poartă e tot vechiul portar, Gicoane stătea mai departe în iarbă. [...]

După zece minute, un jucător din echipa adversă fu accidentat, intră altul în loc și ceferiștii* schimbă portarul. În poartă intră Gicoane.

Primul plonjeu pe care-l făcu Gicoane aruncându-se după minge fu spectaculos, poate inutil, dar sufletul lui Romi se umplu de bucurie. „Așa ceva nu vezi oricând. Bravo, mă panteră neagră!” Abia atunci observă Romi că Gicoane nu purta tricoul negru, ca de obicei. Avea un tricou albastru. „O să-i poarte noroc și tricoul albastru.” Adversarii, mizând pe statura mică a portarului, trăgeau cât mai sus, iar două mingi fură trase pe deasupra porții. Apoi mingea a fost trimisă spre colțul de sus al porții, și atunci Gicoane făcu una din minunatele lui sărituri de panteră. Gicoane zbură în aer, prinse balonul, și toată lumea din tribună începu să strige.

Ceferiștii reușiră în ultimele zece minute să marcheze două goluri, dar Romi era prea fericit ca să simtă și bucuria acestor goluri. Gicoane, dragul lui Gicoane, era tot pantera neagră, cu toate că purta tricou albastru.

Sorin Titel, *Pantera neagră*

**plonjeu* – (în text) săritură, salt

**ceferiști* – (în text) membri ai echipei de fotbal

Textul 2

Când eram mică, ai mei mă învățau să „împart”. Să-i dau și fetiței vecinilor ursul meu de pluș să se joace cu el, să împart sandvișul cu colega de bancă, să împrumut cartea mea favorită prietenilor de la bloc. O făceam, dar bombănind și cu strângere de inimă. Mă revolta generozitatea lor pe barba mea. Adeseori mă gândeam că, dacă tot sunt ei atât de darnici, de ce nu-și dau lucrurile lor prietenilor mei? Așa că am găsit o portiță de scăpare: alegeam dintre păpuși pe cea mai urâtă, pretindeam că e preferata mea și o pasam, cu „generozitate”, vecinei mele. I-o dădeam de tot. Sondam plăcerile culinare ale colegei și tocmai ce nu-i plăcea să mănânce, aia luam la pachet, oferindu-i, cu generozitate, jumătate. Și mă prefăceam dezamăgită că ea nu mânca. La fel făceam și cu restul de lucruri de care voiam să mă debarasez, dar nu știam cum. Prietenii mă iubeau, părinții prietenilor mă complimentau părinților mei, care nu-și mai încăpeau în piele de bucurie că au un copil cu o inimă de aur. Și toată lumea era fericită, mai puțin eu. Senzația aia de înșelătorie nu-mi pria deloc. Mă bucurasem, ce e drept, în sinea mea la început, când venisem cu ideea, dar, mai încolo, mi-am dat seama că tocmai acea bucurie era meschină*, pentru că nu o puteam... împărți. Îmi oblojeam*, mai încolo, vina, spunându-mi că totuși prietenii mei se bucurau, chiar dacă le dădeam lucruri care mie nu-mi trebuiau. Cu toate astea, punând în balanță bucuria lor sinceră cu meschinăria mea, simțeam că eu pierd. Deși nu-mi păsa de lucrurile date, era o frustrare pe care nu mi-o puteam explica. Dar nici nu-mi venea să ofer ceva ce mie îmi plăcea cu adevărat. [...]

Prin clasa a IV-a, o prietenă de aceeași vârstă a avut o pierdere mare. Prietena mea devenise aproape o fantomă. Nu mai mânca, nu mai vorbea, nu mai ieșea din casă. Brusc, am simțit că trebuie s-o oblojesc. Că e de datoria mea să-i ofer o „recompensă” – cu mintea de atunci, ceva foarte drag mie ar fi putut compensa pierderea. Și m-am hotărât. Cel mai de preț obiect al meu era o cruciuliță de aur, dată de bunica mea. Am cântărit mult timp decizia. N-a fost deloc o chestiune de impuls. Dar, știind cât de mult însemna pentru mine acea cruciuliță, am simțit cumva că bucuria de a o avea s-ar fi transmis și prietenei. Așa că, tremurând de emoție, m-am dus la ea și i-am dat-o. I-am spus că e magică și că protejează pe oricine o poartă. Și țin minte surpriza și scânteia de bucurie din ochii ei, o scânteie care m-a umplut pe mine de căldură. Când i-am spus bunicii de fapta mea, ușor speriată că mă va certa, bunica mi-a spus ceva ce am păstrat ca o lecție, toată viața: ce oferi cu inimă bună nu e niciodată înstrăinat.

Și cu lecția asta am pornit-o prin viață. Și am cunoscut mulți oameni. Unii au rămas cu falsa idee că generozitatea este cea pe care o împărțeam și eu în copilărie, oameni care au impresia că fac un bine, deși oferă ceva ce lor le este de prisos. Dar i-am cunoscut și pe cei darnici în mod autentic, care își rup din confortul lor pentru alții. Iar dacă primii dau bine „pe hârtie”, ceilalți sunt cei cu adevărat câștigați.

Stela Giurgeanu, *Falsa generozitate*, www.dilemaveche.ro

**meschin* – lipsit de generozitate

**a obloji* – a purta cuiva de grijă, a trata, a alina

A.

1. Notează două cuvinte care arată timpul în care se desfășoară acțiunea din textul 1.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Gicoane intră în joc

- a) în prima repriză a meciului.
- b) în a doua repriză a meciului.
- c) în prelungirile meciului.
- d) de la începutul meciului.

Răspunsul corect:

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Gicoane are înălțimea de

- a) 1 metru și 63 de centimetri.
- b) 1 metru și 64 de centimetri.
- c) 1 metru și 80 de centimetri.
- d) peste doi metri.

Răspunsul corect:

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Deoarece a oferit prietenei sale din clasa a IV-a un obiect primit cadou, fetița crede

- a) că va fi certată de bunica.
- b) că va fi certată de părinți.
- c) că va fi lăudată de bunica.
- d) că va fi lăudată de părinți.

Răspunsul corect:

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
Stadionul se afla la marginea orașului.		
Romică a suferit un accident în timpul meciului anterior.		
În meciul în desfășurare, Gicoane a purtat celebrul său tricou negru.		
Familia își îndeamnă copilul să fie generos.		
În clasa a IV-a, fetița îi face cadou prietenei sale păpușa cea mai frumoasă.		
Falsa generozitate înseamnă să le oferi altora ceea ce ție nu îți mai trebuie.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual identificat în fiecare dintre fragmentele de mai jos. **6 puncte**

- a) „— Credeam că m-ai uitat.
— Cum era să te uit?”.

b) „glasul lui Gicoane deveni foarte prietenos, primi acel timbru special pe care glasul unui bărbat nu-l capătă decât atunci când vorbește cu un prieten drag. Glasul lui Gicoane deveni aproape copilăros, de o puritate caldă, catifelată.”

3. Rescrie secvența „Adeseori mă gândeam că, dacă tot sunt ei atât de darnici, de ce nu-și dau lucrurile lor prietenilor mei?”, înlocuind cuvintele „darnici” și „prietenilor” cu câte un sinonim adecvat contextului.

4 puncte

4. Selectează, din fragmentul următor, trei substantive aflate în cazuri diferite, pe care le vei preciza:
„Glasul lui Gicoane deveni aproape copilăros, de o puritate caldă, catifelată.

— Știi, mă Romică, eu cât am stat în pat m-am gândit mult.”

6 puncte

5. Completează cu o propoziție enunțul „Am cântărit mult timp decizia.”, precizând tipul raportului sintactic din fraza obținută.

6 puncte

6. Alcătuieste o propoziție afirmativă, în care pronumele demonstrativ „aceasta” să aibă funcția sintactică de atribut (a) și o propoziție negativă, în care substantivul „stadion” să aibă funcția sintactică de complement direct (b).

6 puncte

(a) _____

(b) _____

A large rectangular area with rounded corners, containing 25 horizontal lines for writing.

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 4

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

A.

1. câte 1 punct pentru notarea oricăror două cuvinte din textul 1, care arată timpul în care se desfășoară acțiunea (de exemplu: *după-amiază, duminică, vara*) **2 x 1 punct = 2 puncte**
2. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
3. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
4. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a** **2 puncte**
5. câte 1 punct pentru stabilirea corectitudinii/incorectitudinii fiecăruia dintre enunțuri; notarea a două variante de răspuns pentru un enunț – 0 puncte **6 x 1 punct = 6 puncte**

Enunțul	Corect	Inc corect
Stadionul se afla la marginea orașului.	X	
Romică a suferit un accident în timpul meciului anterior.		X
În meciul în desfășurare, Gicoane a purtat celebrul său tricou negru.		X
Familia își îndeamnă copilul să fie generos.	X	
În clasa a IV-a, fetița îi face cadou prietenei sale păpușa cea mai frumoasă.		X
Falsa generozitate înseamnă să le oferi altora ceea ce ție nu îți mai trebuie.	X	

6. – câte 2 puncte pentru menționarea tiparului textual identificat în fiecare dintre fragmentele date:
a) *dialogat (dialogal)*; b) *descriptiv* **2 x 2 puncte = 4 puncte**
– câte 1 punct pentru formularea fiecărui răspuns în enunț **2 x 1 punct = 2 puncte**
7. – precizarea unei legături, la nivelul conținutului, care se poate stabili între cele două texte date (de exemplu: *prietenia/copilăria* etc.) **2 puncte**
– prezentarea legăturii: adecvat – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct; lipsa prezentării – 0 puncte **2 puncte**
– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**
– respectarea numărului minim de cuvinte **1 punct**
8. – menționarea răspunsului la întrebarea dată **1 punct**
– motivarea răspunsului menționat: nuanțat și adecvat, cu valorificarea textului indicat – 3 puncte; adecvat și schematic, cu valorificarea textului indicat – 2 puncte; tendință de generalizare, încercare de motivare, lipsa de valorificare a textului indicat – 1 punct; lipsa motivării – 0 puncte **3 puncte**
– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**
– încadrarea în numărul de cuvinte indicat **1 punct**

Notă! Nu este necesară formularea unei concluzii sau utilizarea conectorilor de tipul „în primul rând”, „în al doilea rând” etc.

9. – precizarea unui alt text literar asociat fragmentului din „Pantera neagră” de Sorin Titel **1 punct**
– câte 2 puncte pentru prezentarea unei asemănări și a unei deosebiri de conținut: adecvat și nuanțat – 2 puncte; simpla precizare a unei asemănări/a unei deosebiri de conținut – 1 punct; lipsa precizării – 0 puncte **2 x 2 puncte = 4 puncte**
– respectarea normelor de ortografie, de punctuație și a numărului de cuvinte indicat (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli sau nerespectarea numărului de cuvinte – 0 puncte) **1 punct**

B.

1. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**
2. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
3. câte 2 puncte pentru rescrierea secvenței cu înlocuirea corectă a cuvintelor indicate (de exemplu: *Adeseori mă gândeam că, dacă tot sunt ei atât de generoși, de ce nu-și dau lucrurile lor amicilor mei?* etc.) **2 x 2 puncte = 4 puncte**
4. – câte 1 punct pentru selectarea a trei substantive aflate în cazuri diferite (de exemplu: „glasul”, „lui Gicoane”, „o puritate”, „Romică”, „pat”) **3 x 1 punct = 3 puncte**
– câte 1 punct pentru precizarea cazului fiecărui substantiv (de exemplu: „glasul” – *nominativ*, „lui Gicoane” – *genitiv*, „o puritate” – *acuzativ*, „Romică” – *vocativ*, „pat” – *acuzativ*) **3 x 1 punct = 3 puncte**
- Notă!** În cazul în care elevul scrie mai multe cuvinte, se iau în considerare primele trei răspunsuri date. Nu este necesară transcrierea prepozițiilor. Nu se depunțează transcrierea acestora.
5. – completarea enunțului dat cu încă o propoziție (de exemplu: *Am cântărit mult timp decizia pe care am luat-o./Am cântărit mult timp decizia, dar nu-mi pare rău./Era un moment important pentru mine și am cântărit mult timp decizia.* etc.) **3 puncte**
– precizarea tipului de raport sintactic din fraza obținută (de exemplu: *Am cântărit mult timp decizia pe care am luat-o.* – *subordonare*/*Am cântărit mult timp decizia, dar nu-mi pare rău.* – *coordonare*/*Era un moment important pentru mine și am cântărit mult timp decizia.* – *coordonare* etc.) **2 puncte**
– corectitudinea logică și gramaticală a frazei **1 punct**
- Notă!** Nu se acordă punctajul dacă fraza obținută are mai mult de două propoziții.
6. – câte 1 punct pentru respectarea tipului de propoziție cerut: propoziție afirmativă (de exemplu: *Cartea de la aceasta este la mine./Cartea acesteia este la mine.* etc.); propoziție negativă (de exemplu: *Nu am văzut încă stadionul cel nou.* etc.) **2 x 1 punct = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru alcătuirea fiecărei propoziții, cu respectarea cerințelor date: pronumele demonstrativ „aceasta” să aibă funcția sintactică de atribut (de exemplu: *Cartea de la aceasta este la mine./Cartea acesteia este la mine.* etc.); substantivul „stadion” să aibă funcția sintactică de complement direct (de exemplu: *Nu am văzut încă stadionul cel nou.* etc.) **2 x 1 punct = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru corectitudinea logică și gramaticală a fiecărei propoziții **2 x 1 punct = 2 puncte**
7. câte 1 punct pentru completarea cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze (*Să știi; arbitri; mingii, a creat, noștri; va participa/o să participe/are să participe*) **6 x 1 punct = 6 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Conținutul compunerii – 12 puncte

- prezentarea unei situații neprevăzute din timpul unui joc, alături de colegi, în curtea școlii: adecvat și nuanțat – 4 puncte; adecvat, schematic – 2 puncte; parțial adecvat, încercare de prezentare – 1 punct; lipsa adecvării la cerință – 0 puncte **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor tiparului narativ (de exemplu: succesiunea logică a evenimentelor, prezența personajelor etc.): în totalitate – 4 puncte; parțial, cu divagații – 2 puncte; lipsa tiparului narativ – 0 puncte **4 puncte**
- câte 2 puncte pentru includerea în compunere a fiecărei secvențe indicate (dialogată, descriptivă) **2 x 2 puncte = 4 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte

- marcarea corectă a paragrafelor **1 punct**
- coerența textului: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- proprietatea termenilor folosiți: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- corectitudinea gramaticală: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- claritatea exprimării ideilor: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- respectarea normelor de ortografie: 0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte **1 punct**
- respectarea normelor de punctuație: 0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.